

Aproba	Hotărâre CEC nr. /
În vigoare	iunie 2023
Înregistrat la Ministerul Justiției	
Publicat în Monitorul Oficial	2023, nr. art.

REGULAMENT

privind particularitățile de înregistrare a participanților la referendum

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Prezentul regulament stabilește condițiile de înregistrare a participanților la referendumul republican și cel local (în continuare – *participanți la referendum*), procedura de întocmire, prezentare și verificare a documentelor în vederea înregistrării acestora, inclusiv drepturile și obligațiile acestora în cadrul desfășurării referendumului.

2. Din motive de claritate și fluiditate a textului, precum și pentru a nu încărca textul cu dublete masculin/feminin, termenii folosiți în prezentul regulament care denumesc funcții au forma de masculin generic și poartă un caracter incluziv/nonsexist.

3. În procesul de examinare și verificare a conformității actelor prezentate pentru înregistrarea participanților la referendum, funcționarii electorali trebuie să se ghideze de principiile legalității și celerității, să dea dovadă de competență profesională și să trateze în mod deschis, imparțial și echitabil, fără privilegii și discriminări, toți subiecții implicați în acest proces.

4. Activitatea de înregistrare a participanților la referendum se realizează cu respectarea principiilor legalității, transparenței și echității, iar subiecții implicați în acest proces trebuie să aibă o conduită etică corespunzătoare.

Capitolul II. Stabilirea condițiilor pentru depunerea și recepționarea documentelor aferente procedurii de înregistrare a participanților la referendum

5. Comisia Electorală Centrală, după caz, consiliul electoral de circumscripție adoptă, cu respectarea termenelor stabilite la art. 200 alin. (1) și 231 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, o hotărâre prin care stabilește locul și timpul recepționării cererilor și documentelor în vederea înregistrării participanților la referendum (conform modelului din anexa nr. 1). Intervalul de timp dintre momentul adoptării hotărârii de stabilire a locului și timpului primirii documentelor și ora stabilită pentru primirea documentelor trebuie să fie de cel puțin 24 de ore

6. Prin dispoziția președintelui organului electoral corespunzător, se constituie una sau mai multe comisii pentru recepționarea și verificarea documentelor prezentate în vederea înregistrării participanților la referendum, în componența cărora se includ membrii organului electoral și, după caz, personalul din aparatul de lucru al acestuia (conform modelului din anexa nr. 2). Prin aceeași dispoziție se desemnează în calitate de coordonatori ai activității acestor comisii membrii organului electoral. Coordonatorii și membrii comisiei semnează declarații de confidențialitate privind protecția datelor cu caracter personal, în corespundere cu prevederile cadrului normativ aferent.

Capitolul III. Procedura de depunere a documentelor pentru înregistrare în calitate de participant la referendum

7. Dreptul de a fi înregistrat în calitate de participant la referendum, în cazul în care se întrunesc toate condițiile stabilite de Codul electoral, de prezentul regulament și de alte acte administrative, adoptate de Comisia Electorală Centrală în acest sens, îl au:

a) partidele politice după publicarea de către Comisia Electorală Centrală a listei partidelor politice care au dreptul să participe la referendum, întocmite conform art. 27 lit. g) din Codul electoral nr. 325/2022;

b) blocurile electorale constituite și înregistrate în condițiile art. 64 din Codul electoral nr. 325/2022 și ale instrucțiunii în acest sens, aprobate prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale. În cazul referendumurilor locale, hotărârile Comisiei Electorale Centrale privind înregistrarea sau refuzul de a înregistra blocurile electorale se aduc la cunoștința consiliilor electorale de circumscripție, în mod centralizat, prin intermediul paginii web oficiale a Comisiei și / sau altor căi de comunicare;

c) Președintele Republicii Moldova, în cazul inițierii de către acesta a unui referendum republican sau în privința căruia a fost inițiat referendumul pentru demiterea din funcție;

d) primarul, în cazul inițierii de către acesta a unui referendum local sau în privința căruia a fost inițiat referendumul pentru revocarea din funcție.

8. În condițiile și termenele stabilite prin hotărârile organelor electorale, adoptate conform pct. 5, subiecții prevăzuți la pct. 7 pot depune cererea privind înregistrarea în calitate de participant la referendum, după cum urmează:

a) la Comisia Electorală Centrală - în cazul referendumului republican, însă nu mai devreme de 60 de zile și nu mai târziu de 30 de zile înainte de ziua votării;

b) la consiliul electoral de circumscripție respectiv - în cazul referendumului local, însă nu mai devreme de 40 de zile și nu mai târziu de 30 de zile înainte de ziua votării.

9. În cazul partidelor politice și blocurilor electorale, cererea privind înregistrarea în calitate de participant la referendum (conform modelului din anexa nr. 3) se depune la organul electoral corespunzător și este însoțită de următoarele documente:

a) procesul-verbal al ședinței organului abilitat conform normelor statutare/acordului de constituire, privind participarea la referendumul republican/local (conform modelului din anexa nr. 4);

b) declarația privind opțiunea aleasă la referendum: „DA” sau „NU” (conform modelului din anexa nr. 5);

c) copia de pe statutul partidului politic, cu toate modificările și completările, înregistrat de Agenția Servicii Publice și extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice – în cazul partidelor politice;

d) după caz, cererea privind confirmarea reprezentantului participantului la referendum;

e) după caz, cererea privind confirmarea persoanei responsabile de finanțe (trezorerier).

10. Președintele Republicii Moldova/primarul prezintă cererea privind înregistrarea în calitate de participant la referendum (conform modelului din anexa nr. 6) și, după caz, documente prevăzute la pct. 9 lit. d) și e) la organul electoral corespunzător, pentru a fi înregistrat:

a) cu opțiunea „DA” în cazul în care este inițiator al referendumului;

b) cu opțiunea „NU” în cazul în care referendumul a fost inițiat pentru demiterea / revocarea acestuia din funcție.

11. În cazul în care subiecții prevăzuți la pct. 7 își exprimă intenția de a promova neparticiparea la referendum (de a boicota referendumul), aceștia depun cererile privind înregistrarea în calitate de participanți la referendum în condițiile pct. 9 și 10 la organul electoral corespunzător, pentru a fi înregistrați cu opțiunea „NU” .

Capitolul IV. Înregistrarea participanților la referendum

12. Cererea și documentele prezentate în condițiile capitolului III se examinează de organul electoral respectiv, în termen de cel mult 3 zile, de la data primirii acestora.

13. Dacă documentele prezentate corespund cerințelor cadrului normativ aferent, organul electoral adoptă o hotărâre privind înregistrarea participantului la referendum (conform modelului din anexa nr. 8).

14. În cazul în care documentele prezentate nu corespund cerințelor stabilite de prezentul regulament și de alte acte normative aferente, organul electoral refuză înregistrarea în calitate de participant la referendum, adoptând în acest sens o hotărâre motivată. În acest caz, hotărârea motivată se comunică subiectului vizat în termen de 24 de ore de la adoptare.

15. Hotărârile adoptate conform pct. 13 și 14 pot fi contestate în condițiile capitolului XIII „Proceduri judiciare” din Codul electoral nr. 325/2022 și în conformitate cu prevederile regulamentului privind procedura de examinare și soluționare a contestațiilor în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale.

16. După expirarea termenului prevăzut pentru înregistrarea participanților la referendum, organul electoral aduce la cunoștință publică lista integrală a participanților la referendum, inclusiv opțiunile acestora.

17. Participanții la referendum care, în virtutea funcției pe care o dețin, sunt obligați să respecte regimul juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, precum și alte restricții și limitări prevăzute de normele juridice speciale, inclusiv în scopul prevenirii utilizării ilicite a resurselor administrative în perioada electorală.

18. Primarul înregistrat în calitate de participant la referendum își suspendă activitatea din funcția deținută din momentul începerii campaniei electorale, cel târziu cu 30 de zile înainte de ziua votării. Actul administrativ privind suspendarea din funcția deținută se prezintă consiliului electoral respectiv.

19. Participanții la referendum pot desemna spre confirmare:

a) reprezentanți în condițiile art. 69 din Codul electoral nr. 325/2022 și ale regulamentului cu privire la statutul și activitatea reprezentantului concurentului electoral, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale;

b) persoane de încredere în condițiile art. 71 din Codul electoral nr. 325/2022 și ale regulamentului cu privire la statutul și activitatea persoanelor de încredere a concurentului electoral, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale.

20. Din momentul înregistrării de către organul electoral, participanții la referendum beneficiază de drepturi egale în folosirea mass-mediei, în condițiile capitolului XII din Codul electoral nr. 325/2022.

21. Subiecții care nu au fost înregistrați în calitate de participanți la referendum nu au dreptul de a desfășura campanie electorală, iar acțiunile acestora se consideră campanie ilegală.

22. Finanțarea campaniei electorale pentru referendum se efectuează în condițiile capitolului V din Codul electoral nr. 325/2022 și ale regulamentului privind finanțarea campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale.

23. Subiecții care nu se înregistrează ca participanți la referendum nu pot desfășura activități de agitație electorală în vederea susținerii sau nu a referendumului.

24. Participantul la referendum poate să solicite retragerea din cursa electorală pentru referendum, înaintând o cerere scrisă organului electoral care l-a înregistrat, dar nu mai târziu de 10 zile până la ziua referendumului.

25. Hotărârea privind retragerea participantului la referendum se adoptă de organul electoral în cel mult 3 zile de la data depunerii cererii în acest sens, dar nu mai târziu de ziua precedentă zilei votării.

26. Participanții la referendum care încalcă prevederile prezentului regulamentului și ale cadrului normativ conex pot fi trași la răspundere juridică în condițiile Codului electoral, Codului contravențional și Codului penal.